

ISSN 1727-060X (Print)
ISSN 2664-3162 (Online)

TÜRKOLOGIA TÜRKOLOJİ

№ 2 (118), 2024

Сәуір-мамыр-маусым / Nisan-Mayıs-Haziran

Журнал ҚР Инвестициялар және даму министрлігі
Байланыс, ақпараттандыру және ақпарат комитетінің мерзімді баспасөз басылымы
және ақпараттық агенттігінде тіркелген.

Куәлік № 55-97-Ж 18.ІІ.2005 ж. Халықаралық рецензияланатын журнал.

Индекстер: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib, Directory of
Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography,
EBSCO

Dergi, Kazakistan Cumhuriyeti Yatırımlar ve Kalkınma Bakanlığı İletişim, Enformasyon ve
Bilgi Komitesi'nin süreli yayın ve haber ajansında
55-97-J 18.02.2005 numaraya kayıtlıdır. Uluslararası hakemli bir dergidir.

Tarama index: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib, Directory of
Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography,
EBSCO

Шығарылымның сарапшылары:

Док., проф. Сейфуллаһ Йылдырым (Гази университеті – Түркия), док., проф. Оғузхан Дурмуш
(Анкара әлеуметтік ғылымдар университеті – Түркия), док., доц. Гүл Бану Думан (Зонгулдак
Бүлент Ежевит университеті – Түркия), док., доц. Синан Гүзел (Измир Катиб Челеби университеті
– Түркия), доу., доц. Осман Кабадайы (Киршехир Ахи Евран университеті – Түркия), док. Арзу
Кият (Қырғызстан-Түркия Манас университеті – Қырғызстан), док., доц. Ердал
Адай (Думлупынар университеті – Түркия), ф.ғ.к., доц. Жанар Әбдіғаппарова (Назарбаев
университеті - Қазақстан), док., доц. Ерхан Солмаз (Учак университеті – Түркия), док. Өмер
Қырмызы (Невшехир Хажы Бекташ Вели университеті – Түркия),

Türkistan/Türkistan

2024

ISSN 1727-060X (Print)
ISSN 2664-3162 (Online)

ТЮРКОЛОГИЯ TURCOLOGY

№2 (118), 2024

апрель-май-июнь / April-May-June

Журнал зарегистрирован Комитетом связи, информатизации и информации Министерства по инвестициям и развитию РК свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания и информационного агентства № 5597-Ж 18. II. 2005 г. Международный рецензируемый журнал.

Индексы: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib, Directory of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography, EBSCO

The journal is registered in the periodical and news agency of the Information and Communication Committee of the Ministry of Investment and Development of the RK with No:5597-Zh 18.II.2005 is an international peer-reviewed journal.

Scanned indexes: ROOTINDEXING, Academic Resource Index ResearchBib, Directory of Research Journal Indexing, ASOS, Indeks Copernicus, MLA International Bibliography, EBSCO

Bu Sayının Hakemleri:

Prof. Dr. Seyfullah YILDIRIM (Gazi Üniversitesi – Türkiye), Prof. Dr. Oğuzhan DURMUŞ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Gül Banu DUMAN (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Sinan GÜZEL (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Osman KABADAYI (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi – Türkiye), Dr. Arzu KİYAT (Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi – Kırgızistan), Doç. Dr. Erdal Aday (Dumlupınar Üniversitesi – Türkiye), Doç. Dr. Zhanar ABDİGAPBAROVA (Nazarbayev University – Kazakistan), Doç. Dr. Erhan SOLMAZ (Uşak Üniversitesi – Türkiye), Dr. Ömer KIRMIZI (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi – Türkiye).

Туркестан/Turkestan

2024

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университеті

БАС РЕДАКТОР

доктор, профессор Бүлент Байрам

БАС РЕДАКТОРДЫҢ ОРЫНБАСАРЫ

PhD доктор Мадина Молдашева

ЖАУАПТЫ ХАТШЫ

Жұпар Танауова

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫНЫҢ ҚҰРАМЫ

Ыбраев Шакимашрип	– ф.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Демир Нуреттин	– док., проф. (Хажеттепе университеті, Анкара)
Экижи Метин	– док., проф. (Эге университеті, Түркия)
Райхл Карл	– док., проф. (Бонн университеті, Германия)
Қоңыратбаев	– ф.ғ.д., проф. (Халықаралық туризм және меймандостық университеті, Қазақстан)
Тынысбек	
Құрманбайұлы	– ф.ғ.д., проф. (Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, Қазақстан)
Шерубай	
Тұрсұн Хазіретәлі	– т.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕСТІҢ ҚҰРАМЫ

Челик Юксел	– док., проф. (Мармара университеті, Түркия)
Садыков Ташполот	– ф.ғ.д., проф. (Бішкек гуманитарлық университеті, Қырғызстан)
Егоров Николай	– ф.ғ.д., проф. (Тіл білімі институты, Ресей Федерациясы)
Ағжа Феррух	– док., проф. (Эскишехир Османгази университеті, Түркия)
Гүл Булент	– док., проф. (Эскишехир Османгази университеті, Түркия)
Елеуов Мадияр	– т.ғ.д., проф. (Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, Қазақстан)
Кенжетәев Досай	– филос.ғ.д., проф. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Габибейли Иса	– док., проф. (Әзербайжан Ұлттық ғылым академиясы, Әзербайжан)
Алдаш Айманкүл	– ф.ғ.д., проф. (А.Байтұрсынов атындағы Тіл білімі институты, Қазақстан)
Рахманов Насимхон	– ф.ғ.д., проф. (Өзбекстан Ұлттық университеті, Өзбекстан)
Йылдырым Күршат	– док., проф. (Стамбұл университеті, Түркия)
Қынажы Баран Жемиле	– док., доц. (Анкара Қажы Байрам Вели университеті, Түркия)
Әбжет Бақыт	– ф.ғ.к., доц. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Әуесбаева Пакизат	– ф.ғ.к., доц. (М.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты, Қазақстан)
Қошанова Нағима	– ф.ғ.к., доц. (Ахмет Ясауи университеті, Қазақстан)
Мараш Ласло	– PhD (Амстердам университеті, Нидерланд)
Журакузиев Нодирбек	– PhD (Ә.Науаи атындағы өзбек тілі мен әдебиеті университеті, Өзбекстан)

SAHİBİ
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi

EDİTÖR
Prof. Dr. Bülent Bayram

EDİTÖR YARDIMCISI
Dr. Madina Moldasheva

SEKRETER
Jupar Tanauova

YAYIN KURULU

İbrayev Shakimashrip	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Demir Nurettin	– Prof. Dr. (Hacettepe Üniversitesi, Türkiye)
Ekici Metin	– Prof. Dr. (Ege Üniversitesi, Türkiye)
Reichl Karl	– Prof. Dr. (Bonn Üniversitesi, Almanya)
Konyratbayev Tynysbek	– Prof. Dr. (Uluslararası Turizm ve Otelcilik Üniversitesi, Kazakistan)
Kurmanbayuli Şerubai	– Prof. Dr. (L.N. Gumilev Avrasya Ulusal Üniversitesi, Kazakistan)
Tursun Haziretali	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)

DANIŞMA KURULU

Çelik Yüksel	– Prof. Dr. (Marmara Üniversitesi, Türkiye)
Sadykov Taşpolot	– Prof. Dr. (Bishkek Humanitarian University, Kırgızistan)
Yegorov Nikolay	– Prof. Dr. (Dilbilim Enstitüsü, Rusya Federasyonu)
Ağca Ferruh	– Prof. Dr. (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Gül Bülent	– Prof. Dr. (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Türkiye)
Eleuov Madiyar	– Prof. Dr. (Al-Farabi Kazak Ulusal Üniversitesi, Kazakistan)
Kenzhetayev Dossay	– Prof. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Gabibeyli İsa	– Prof. Dr. (Azerbaycan Ulusal Bilimler Akademisi, Azerbaycan)
Aldaş Aymankul	– Prof. Dr. (A. Baitursynov Dilbilim Enstitüsü, Kazakistan)
Rakhmanov Nasimhon	– Prof. Dr. (Özbekistan Ulusal Üniversitesi, Özbekistan)
Yıldırım Kürşat	– Prof. Dr. (İstanbul Üniversitesi, Türkiye)
Kınacı Baran Cemile	– Doç. Dr. (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Türkiye)
Abjet Bakıt	– Doç. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Auesbayeva Pakizat	– Doç. Dr. (M. Auezov Edebiyat ve Sanat Enstitüsü, Kazakistan)
Koşanova Nagima	– Doç. Dr. (Ahmet Yesevi Üniversitesi, Kazakistan)
Maraş Laszlo	– Dr. (Amsterdam Üniversitesi, Hollanda)
Zhurakuziev Nodirbek	– Dr. (A. Navai Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi, Özbekistan)

OWNER

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

EDITOR-IN-CHIEF

Prof. Dr. Bülent Bayram

ASSOCIATE EDITOR

Dr. Madina Moldasheva

EXECUTIVE SECRETARY

Zhupar Tanauova

EDITORIAL BOARD

Ibrayev Shakimashrip	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Demir Nurettin	– Prof. Dr. (Hacettepe University, Turkey)
Ekizhi Metin	– Prof. Dr. (Ege University, Turkey)
Reichl Carl	– Prof. Dr. (Bonn University, Germany)
Konyratbaev Tynysbek	– Prof. Dr. (International University of Tourism and Hospitality, Kazakhstan)
Kurmanbayuly Sherubai	– Prof. Dr. (L.N. Gumilyov Eurasian National University, Kazakhstan)
Tursun Khazretali	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)

ADVISORY BOARD

Çelik Yüksel	– Prof. Dr. (Marmara University, Turkey)
Sadykov Tashpolot	– Prof. Dr. (Bishkek Humanitarian University, Kyrgyzstan)
Egorov Nikolay	– Prof. Dr. (Institute of Linguistics, Russian Federation)
Agzha Ferrukh	– Prof. Dr. (Eskisehir Osmangazi University, Turkey)
Gul Bulent	– Prof. Dr. (Eskisehir Osmangazi University, Turkey)
Eleuov Madiyar	– Prof. Dr. (Al-Farabi Kazakh National University, Kazakhstan)
Кенжетаетев Досай	– Prof. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Габибейли Иса	– Prof. Dr. (Azerbaijan National Academy of Sciences, Azerbaijan)
Aldash Aimankul	– Prof. Dr. (A. Baitursynov Institute of Linguistics, Kazakhstan)
Rakhmanov Nasimkhon	– Prof. Dr. (National University of Uzbekistan, Uzbekistan)
Yildirim Kurshat	– Prof. Dr. (Istanbul University, Turkey)
Kinazhi Baran	– Doç. Dr. (University Ankara Hadji Bayram Veli, Turkey)
Zhemile	
Abzhet Bakyt	– Doç. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Auesbayeva Pakizat	– Doç. Dr. (M. Auezov Institute of Literature and Art, Kazakhstan)
Koshanova Nagima	– Doç. Dr. (Akhmet Yassawi University, Kazakhstan)
Marash Laszlo	– PhD (Amsterdam University, Netherlands)
Zhurakuziev Nodirbek	– PhD (A.Navoi Tashkent State University of Uzbek Language and Literature, Uzbekistan)

УЧРЕДИТЕЛЬ

Международный казахско-турецкий университет им. Х.А. Ясави

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР

доктор, профессор Булент Байрам

ЗАМЕСТИТЕЛЬ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

доктор PhD Мадина Молдашева

ОТВЕТСТВЕННЫЙ СЕКРЕТАРЬ

Жупар Танауова

СОСТАВ РЕДАКЦИОННОЙ КОЛЛЕГИИ

Ибраев Шакимашрип	–	д.ф.н., проф. (университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
Демир Нуреттин	–	док., проф. (университет Хажеттепе, Турция)
Экижи Метин	–	док., проф. (университет Эге, Турция)
Райхл Карл	–	док., проф. (университет Бонн, Германия)
Коныратбаев	–	д.ф.н., проф. (Международный университет туризма и гостеприимства, Казахстан)
Тынысбек		
Курманбайулы	–	д.ф.н., проф. (Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Казахстан)
Шерубай		
Турсун Хазретали	–	д.и.н., проф. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)

СОСТАВ РЕДАКЦИОННОГО СОВЕТА

Челик Юксел	–	док., проф. (Университет Мармара, Турция)
Садыков Ташполот	–	д.ф.н., проф. (Бишкекский гуманитарный университет, Кыргызстан)
Егоров Николай	–	д.ф.н., проф. (Институт языкознания, Российская Федерация)
Агжа Феррух	–	док., проф. (Эскишехирский университет Османгази, Турция)
Гюл Бюлент	–	док., проф. (Эскишехирский университет Османгази, Турция)
Елеуов Мадияр	–	д.и.н., проф. (Казахский национальный университет им. Аль-Фараби, Казахстан)
Кенжетаяев Досай	–	д.филос.н., проф. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
Габибейли Иса	–	док., проф. (Азербайджанская Национальная Академия Наук, Азербайджан)
Алдаш Айманкуль	–	д.ф.н., проф. (Институт языкознания им. А.Байтурсынова, Казахстан)
Рахманов Насимхон	–	д.ф.н., проф. (Национальный университет Узбекистана, Узбекистан)
Йылдырым Кюршат	–	док., проф. (Стамбульский университет, Турция)
Кынажы Баран Жемиле	–	док., доц. (Университет Анкары Хаджи Байрам Вели, Турция)
Абжет Бакыт	–	к.ф.н., доц. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
Ауесбаева Пакизат	–	к.ф.н., доц. (Институт литературы и искусства им. М. Ауэзова, Казахстан)
Кошанова Нагима	–	к.ф.н., доц. (Университет Ахмеда Ясави, Казахстан)
Мараш Ласло	–	PhD (Амстердамский университет, Нидерланды)
Журакузиев Нодирбек	–	(PhD (Университет узбекского языка и литературы им. А.Наваи, Узбекистан)

МАЗМҰНЫ * CONTENTS * İÇİNDEKİLER * СОДЕРЖАНИЕ

*ТЫНЫСБЕК ҚОҢЫРАТБАЙ * TYNYSBEK KONGRATBAY*

- Б. Г. Ерзакович – қазақ музыка мәдениетін зерттеуші (фольклорлық-этнографиялық шығармашылығы)**
B. G. Erzakovich - Researcher of Kazakh Musical Culture (Folklore and Ethnographic Creativity) 1-17
B. G. Erzakovich - Kazak Müzik Kültürü Araştırmacısı (Folklor ve Etnografik Yaratıcılığı)
Б. Г. Ерзакович - исследователь казахской музыкальной культуры (фольклорно-этнографическое творчество)

*FAZIL ÖZDAMAR * ФАЗЫЛ ӨЗДАМАР*

- Âşık Maksut Feryadi'nin Nasihat Konulu Şiirlerinde Değerler Eğitimi**
The Values Education in the Advice-themed Poems of Ashik Maksut Feryadi
Ашық Максұт Фериадидің насихат тақырыбында жазылған өлеңдеріндегі құндылықтар тәрбиесі) 19-57
Воспитание ценностей в стихах ашика Максута Фериади на тему советов

*БАҚЫТ ӘБЖЕТ * BAKYT ABZHET*

- «Қобыланды батыр» жырындағы дәуір белестері**
Milestones of the Era in the Epic “Koblandy Batyr”
Kobılandı Batır Destanındaki Tarihi Süreçlerin İncelenmesi 59-73
Вехи эпохи в эпосе «Кобланды батыр»

*BAHAR ERIŞ KARAĞLAN * БАХАР ЕРИШ КАРАОГЛАН*

- Spiridon Mihayloviç Mihaylov'un Derlediği Bilmeceler ve 19. Yüzyılın Ortalarında Tarihi Viryal Ağzı**
The Riddles Collected by Spiridon Mihayloviç Mihaylov and the Historical Viryal Dialect in the Middle of the 19th Century 75-114
Спиридон Михайлович Михайлов жинаған жұмбақтар және XIX ғасыр ортасындағы тарихи вирьял диалектісі
Загадки, собранные Спридоном Михайловичем Михайловым, и исторический вирьяльский диалект середины XIX века

*BAĞDAT ERTAEVA * BAĞDAT ERTAYEVA*

- Түркі халықтарындағы бесік жырының тәрбиелік маңызы**
Educational Significance of Lullaby in Turkic Peoples
Türk Halklarında Ninnilerin Eğitimsel Değeri 115-132
Воспитательное значение колыбельных песен у тюркских народов